

सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम
(राज्य) योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन
स्थळांच्या विकास कामांकरिता निधी वितरण

महाराष्ट्र शासन
महसुल व वन विभाग
शासन निर्णय क्र.निसप्र - २०१५/प्र.क्र.१४२/फ-५
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - २० जानेवारी २०१६.

- वाचा -** १. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र क्र. कक्ष -१/पी/यो/नबाप्र/प्र.क्र.३२(भाग-२)/१५-१६, /१८१२/ दि.८/१/२०१६
२. अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (निसर्ग पर्यटन व वन्यजीव प्रशासन), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांचे पत्र कक्ष -२२(६)/योजना / प्र.क्र.८४/३९७६/१५-१६ दि.७/१/२०१६
३. शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५ /प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प-३ दि.१७ एप्रिल, २०१५.

प्रस्तावना -

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य नागपुर यांनी संदर्भ क्र.१ च्या पत्रान्वये सन २०१५-१६ करिता वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास या योजनेंतर्गत पुणे, ठाणे, अमरावती, चंद्रपूर, औरंगाबाद, यवतमाळ, धुळे व नागपूर वनवृत्तातील पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी रु.१०९४.३९ लक्ष इतक्या निधीचे प्रस्ताव सादर केले आहेत.

शासन निर्णय क्र.बैठक २०११/प्र.क्र.१७४/फ-५ दि.२४.१०.२०११ अन्वये प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) यांच्या अध्यक्षतेखालील गठित केलेल्या निसर्ग पर्यटन तज्ञ समितीच्या दिनांक १/१/२०१६ च्या बैठकीमध्ये सदरहू पर्यटन स्थळाच्या विकासासाठी सन २०१५-१६ करिता एकुण रु.१०९४.३९ लक्ष निधी मंजूर करण्याची शिफारस करण्यात आली आहे. तथापि केवळ ज्या विकास कामांना प्रशासकीय तसेच तांत्रिक मान्यता प्राप्त आहे त्याच कामांना निधी वितरीत करता येणार आहे

राज्य योजना सन २०१५-१६ करिता इको टुरीझम (राज्य) योजनेंतर्गत वनक्षेत्रातील पर्यटन स्थळांचा विकास योजनेअंतर्गत (२४०६-२२९५) या योजनेअंतर्गत रु. ५१००.०० लक्ष इतका निधी अर्थसंकल्पित आहे. त्यापैकी संरक्षित क्षेत्राबाहेरील पर्यटन स्थळांच्या विकासासाठी रु.३१००.०० लक्ष इतका निधी उपलब्ध आहे. यातून प्रस्तावित पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी निधी मंजूर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपुर यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावापैकी सोबतच्या परिशिष्टात नमूद केलेल्या प्रशासकीय /तांत्रिक मान्यता प्राप्त व निसर्ग पर्यटन तज्ञ समितीने संदर्भ क्रमांक -२ नुसार पर्यटन आराखड्यास मंजुरी दिल्याप्रमाणे खाली नमूद केलेल्या दहा पर्यटन स्थळांचा विकास करण्यासाठी रु.४८२.३४ लक्ष (रु.चार कोटी

ब्याऐशी लाख चौतीस हजार फक्त) इतक्या रक्कमेस पुढील प्रमाणे उद्दिष्ट निहाय खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(रक्कम रु. लाखात)

अ.क्र.	पर्यटन स्थळाचे नाव	उद्दिष्ट निहाय अनुदान			एकूण
		०२-मजुरी	२१-पुरवठा व सामग्री	५०-इतर खर्च	
१	बनेश्वर महादेव मंदिर ता.भोर जि.पुणे	रु.४५.७४	रु.२२.८७	रु.२२.८७	रु. ९१.४८
२	मौजे वारजे भांबूर्डा,पुणे	रु.१३.०१	रु.६.५१	रु.६.५०	रु.२६.०२
३	गणपती गडद स्थळ,ठाणे	रु.३६.५७	रु.१८.२९	रु.१८.२८	रु. ७३.१४
४	हिरडपाडा धबधबा, जव्हार जि.ठाणे	रु.२९.०२	रु.१४.५०	रु.१४.५०	रु. ५८.०२
५	निसर्ग पर्यटन स्थळ, देहेन जि.ठाणे	रु.३२.७८	रु.१६.४०	रु.१६.३९	रु. ६५.५७
६	अजयपूर झोपला मारोती देवस्थान जि.चंद्रपुर	रु.६२.४५	रु.३१.२३	रु.३१.२२	रु.१२४.९०
७	तोरणमाळ विश्रामगृह परिसर जि.धुळे	रु.३.८८	रु.१.९४	रु.१.९४	रु. ७.७६
८	सेमिनरी हिल्स वनपरिक्षेत्रात सेमिनरी हिल्स जपानी गार्डन व बालोद्यानाचे निसर्ग पर्यटन	रु.४.८१	रु.७.४२	रु.७.४०	रु. २९.६३
९	काटोल वनपरिक्षेत्रात चिंतामुनेश्वर (पारडसिंगा) जि.नागपुर	रु.२.९१	रु.१.४६	रु.१.४५	रु. ५.८२
	एकूण	रु.२४१.१७	रु.१२०.६२	रु.१५०.५५	रु.४८२.३४

सदरहू शासकीय मान्यता खालील अटीच्या अधिन राहून देण्यात येत आहे.

१. उपरोक्त खर्च विहीत कार्यपद्धतीनुसार तसेच अर्थसंकल्प वितरण प्रणालीवर उपलब्ध मासिक निधी प्रवाहानुसार खर्च करण्यात यावा. तसेच सदरहू विकासाची कामे सन २०१५ -१६ या आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्यात यावीत. सदरहू रक्कम खर्ची पडल्यानंतर त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
२. प्रस्तावित कामातील पॅगोडा बांधणे, कर्मचाऱ्यांचे निवासस्थान , पर्यटकांना बसण्यासाठी बाक इ. कामांमध्ये लोखंडी सहित्या ऐवजी निसर्गपूरक असलेले साहित्य (उदा.बांबू इ.) चा जास्तीत जास्त वापर करावा व त्या अनुषंगिकच निधी खर्ची पडेल याची दक्षता घ्यावी.
३. प्रस्तावित सर्व कामांना सक्षम प्राधिकारी यांची तांत्रिक व प्रशासकीय मंजूरी आहे याची खात्री करूनच कामे करावीत. तसेच सदरहू कामे करताना वन (संवर्धन) कायदा १९८०, भारतीय वन

अधिनियम १९२७ ,वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील तरतुदींचा भंग होणार नाही तसेच सर्वोच्च न्यायालय/उच्च न्यायालय/केंद्र शासनाच्या व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरण यांनी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचना /आदेशांची अवहेलना होणार नाही याची सुद्धा दक्षता घ्यावी.

४. शासन निर्णयात नमुद कामासाठी इतर स्रोतातुन निधी घेण्यात येणार नाही व कामाची व्दिरुक्ती होणार नाही याचे प्रमाणपत्र , उपयोगिता प्रमाणपत्रा सोबत द्यावे त्याशिवाय पुढील निधी उपलब्ध करून दिला जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

५. सदरहू निधी सन २०१५-१६ साठी मागणी क्र.सी- ०७-२४०६ वनीकरण व वन्यजीवन,पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना (०२)(०६) इको टुरिझम (राज्य) (२४०६ -२२९५) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

सदरहू शासन निर्णय शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०१५ /प्र.क्र.८५/अर्थसंकल्प- ३ दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०१२०१५०५३१६६१९ असा आहे.हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात आला आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अनिल धस)

कक्ष अधिकारी

महसूल व वन विभाग

प्रति,

- १) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन बल प्रमुख) महाराष्ट्र राज्य,नागपुर
- २) प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव) महाराष्ट्र राज्य नागपुर
- ३) अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक (अर्थसंकल्प नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य,नागपुर
- ४) मुख्य वन संरक्षक (प्रादेशिक) ठाणे/औरंगाबाद/पुणे/धुळे/चंद्रपूर/नागपूर
- ५) महालेखापाल,१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/ (लेखा परिक्षण) मुंबई / नागपुर
- ६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे/औरंगाबाद/पुणे/धुळे/चंद्रपूर/नागपूर
- ७) कक्ष अधिकारी (व्यय-१०) वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- ८) ब-१/फ-१/फ-२ कार्यासन ,महसूल व वन विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- ९) निवड नस्ती (फ-५)

शासन निर्णय महसुल व वन विभाग क्र.निसप्र - २०१५/प्र.क्र.१४२/फ-५ दि. २०/ १/२०१६ सोबतचे विवरणपत्र -

१) बनेश्वर महादेव मंदिर, पुणे

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) पुणे	पुणे	निरीक्षण मनोरा बांधकाम करणे	-	रु.४.९९
२			कृत्रिम धबधबा तयार करणे	-	रु.४.९७
३			स्वच्छतागृह दुरुस्ती करणे	-	रु.१.७२
४			हिरवळ तयार करणे	-	रु.१०.००
५			कंपाऊंड भित बांधकाम करणे	-	रु.२४.९९
६			संरक्षण भित बांधकाम करणे	-	रु.१३.९९
७			नवीन वाहनतळासाठी संरक्षण भित व पीचींग करणे	-	रु.१४.९९
८			पार्किंग ते रेस्ट हाऊस रस्त्याच्याकडेने कुंपन करणे	-	रु.१.३८
९			उद्यानातील प्राण्यांच्या संरक्षणासाठी कुंपण तयार करणे	-	रु.१.१०
१०			नाला ते रॉकगार्डन रस्त्याच्या कडेने करबिंग करणे	-	रु.०.३३
११			धबधब्याकडे जाण्यासाठी नदी उतारावर पायऱ्य रेलींगसह तयार करणे	-	रु.२.६०
१२			उद्यानात पाणवठा तयार करणे	-	रु.२.५०
१३			वनविश्रामगृह ते नालारस्त्याच्या कडेने कुंपण करणे	-	रु.०.९२
१४			सिमेंट बाकडी बसविणे	२०	रु.२.५०
१५			औषधीवनस्पतींची रोपे खरेदी	-	रु.२.५०
१६			सुचना फलक माहिती फलक तयार करणे	१०	रु.२.००
			एकूण		रु.९१.४८

२) मौजे. वारजे भांबुर्डा, पुणे

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) पुणे	पुणे	उंच रोपांची लागवड करणे पुर्व पावसाळी कामे	४ हे.	रु.१६.३१
२			उंच रोपांची खरेदी करणे	२००० रोपे	रु.६.७२
३			रस्त्याच्या दोन्ही बाजूसह पिचींग करणे खाण क्र. १	२७५ मी.	रु.२.९९
			एकूण		रु.२६.०२

३) गणपती गडद स्थळ, ठाणे.

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) ठाणे	ठाणे	अस्तित्वात असलेल्या पदपथाचे सिमांकन	-	रु.२.२६
२			उताराचे व धुप झालेल्या क्षेत्रात दगडी थाळ व्दारे पाय-या करणे	-	रु.२.७२
३			पदपथ चिन्हांकित करणेकामी	-	रु.२.४२
४			सुचना/नाम फलक तयार करणे	-	रु.४.५५
५			पोर्टेबल कॅबिन बसविणे (किचन व डायनिंग)	-	रु.३.५३
६			पोर्टेबल कॅबिन बसविणे (Nature interpretation Center)	-	रु.९.०८

७			सांड पाण्यावर प्रक्रिया करणारी टाकी	-	रु.२.००
८			सौर ऊर्जा (Heater Lighting & Solar Pump)	-	रु.५.००
९			क्षमता बांधणी प्रशिक्षण	-	रु.५.००
१०			प्रशिक्षणासाठी आवश्यक साहित्य घेणे	-	रु.३.००
११			जल व मृद संधारणाची कामे व पदपथाच्या	-	रु.३३.५८
			एकूण		रु.७३.१४

४) हिरडपाडा धबधबा जव्हार, ठाणे .

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) ठाणे	ठाणे	Protection of Forest चेनलिक फेसिंग	-	रु.९.०४
२			Protection of Forest चेनलिक फेसिंग	-	रु.९.३८
३			वॉच टॉवर	-	रु.६.००
४			पेव्हर ब्लॉक	-	रु.९.४७
५			पेव्हर ब्लॉक	-	रु.९.५५
६			एम.एम.पाईप रेलींग	-	रु.२.५३
७			१. पर्यटकांसाठी चेंजिंग रुम	१०	रु.३.२५
८			2.Prefabricated Cabin		
९			सोलर स्ट्रिट लाईट		

१०			W.C.Unit	-	रु.१.००
११			Bio Digester-३	-	रु.१.५०
१२			पँगोडा	-	रु.१.५०
१३			कचराकुंडी (फॅब्रिक)	-	रु.१.००
१४			प्रचार प्रसिध्दी (फलक तयार करणे)	-	रु.२.००
			एकूण		रु.५८.०२

५) निसर्ग पर्यटन स्थळ, देहेन, ठाणे .

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) ठाणे	ठाणे	बार्बेड वायर फेन्सिंग	४५५ मी.	रु.५.००
२			बार्बेड वायर फेन्सिंग	१५० मी.	रु.१.७३
३			रेलिंग	-	रु.०.५५
४			पर्यटकांसाठी चेंजिंग रुम (पोर्टेबल)	२	रु.५.००
५			सोलरस्ट्रीटलाईट	-	रु.२.००
६			बायोटॉयलेट (पोर्टेबल)	४	रु.१०.००
७			पँगोडा- (पोर्टेबल)	२	रु.५.००
८			बेंचेस व डस्टबिन (पोर्टेबल)	-	रु.५.००
९			लहानमुलांसाठी खेळणी (पोर्टेबल)	-	रु.१०.००
१०			ट्रेनिंगशेड	-	रु.५.००
११			पाथवे (धबधब्यांजवळ)	१.२० मी.रुंद	रु.०.९३

१२			पाथवे (मंदिराजवळ)	१.२० मी.रुंद	रु.२.२०
१३			झाडासभोवार पार	१०	रु.०.४२
१४			प्रवेशद्वार	-	रु.०.७४
१५			सिक्युरिटी रुम (पोर्टेबल)	१	रु.२.००
१६			झुला (पोर्टेबल)	५	रु.१.००
१७			प्रसिध्दीफलक	-	रु.२.००
१८			बायन्यॉक्यूलर डिजीटलकॅमेरा प्रोजेक्टर	-	रु.२.००
१९			तिकीटकाउंटर व कॅबिन (पोर्टेबल)	-	रु.५.००
			एकूण		रु.६५.५७

६) अजयपूर झोपला मारोती देवस्थान, चंद्रपूर.

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) चंद्रपूर	चंद्रपूर	Construction of River bank protection Railing at Hanuman mandir	-	रु.५.२५
२			Construction of teak wood Gate	-	रु.९.११
३			construction of Parking area	-	रु.१.१४
४			Purchasing of Play equipment's for Hanuman mandir	-	रु.१०.०७
५			Water supply Arrangements for Hanuman Mandir	-	रु.१४.९९
६			Installation of Puff Pannel Inspection Room at Hanuman mandir	-	रु.९.३५

७			Purchasing of solar strit light		रु.६.००
८			Plantation of Bamboo setom		रु.१८.१९
९			Construction of Chainlink to Article and Article Water Fall at Hanuman Mandir	-	रु.४.००
१०			Construction of Land Scaping for Hanuman Mandir	-	रु.६.२४
११			Construction of Tree Hut At Hanuman Mandir	-	रु.६.३१
१२			Providing Faciltity of Electricity	-	रु..५०
१३			Construction of Artifact at Hanuman Mandir	-	रु.१९.५८
१४			Preparation of Art Gallery	-	रु.३.००
१५			Construction of labour shed	-	रु.७.१७
१६			Providing of C.C.T.V. Camera with music system	-	रु.३.००
			Total		रु.१२४.९०

७) तोरणमाळ विश्रामगृह परिसर, धुळे.

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१			पर्यटकांना माहितीसाठी फलक तयार करुन लावणे	-	रु.२.००
२			वन्यप्राणी पुतळे तयार करणे- आदीवासी संस्कृती लोकजिवन आदिवासी वस्तु प्रदर्शन दाखविणे तसेच निसर्ग देखावा तयार करणे	-	रु.२.५०

३			पर्यटकांना पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था करणे पाईप लाईन टाकणे, लहान आरओ मशीन बसविणे, पाण्याची टाकी व कुलर बसविणे	-	रु.१.२६
४			पर्यटकांना दाखविण्यासाठी वेगवेगळ्या फिल्म खरेदी करणे	-	रु.०.५०
५			निसर्ग माहिती केंद्रास इन्व्हर्टरचा पुरवठा करणे	-	रु.०.५०
६			विश्रामगृहाच्या परिसरात पिण्याच्या पाण्याची पाईपलाईन करणे	-	रु.१.००
			एकूण		रु.७.७६

८) सेमीनरी हिल्स वनपरिक्षेत्रात जपानी गार्डन व बालोद्यानाचे निसर्ग पर्यटन

(रक्कम रु.लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रा)	नागपूर	सेमीनरी हिल्स येथील सभागृहाचे उजव्या आणि डाव्या बाजूस ग्रिल कंपाउंड वॉल तयार करणे	-	रु.१५.६६
२	नागपूर		सेमीनरी हिल्स येथील जपानी गार्डन येथे ओटा तयार करणे. ओटा क्र.१	-	रु.०.२४
३			सेमीनरी हिल्स येथील जपानी गार्डन येथे ओटा तयार करणे. ओटा क्र.२	-	रु.०.२४
४			सेमीनरी हिल्स येथील सार्करामा गार्डन येथे झाडा सभोवती ओटा तयार करणे. ओटा क्र.३	-	रु.०.२४
५			सेमीनरी हिल्स येथील सार्करामा गार्डन येथे झाडा सभोवती ओटा तयार करणे. ओटा क्र.४	-	रु.०.२४

६		सेमीनरी हिल्स येथील सार्करामा गार्डन येथे झाडा सभोवती ओटा तयार करणे. ओटा क्र.५	-	रु.०.२४
७		सेमीनरी हिल्स येथील सार्करामा गार्डन येथे झाडा सभोवती ओटा तयार करणे. ओटा क्र.६	-	रु.०.२४
८		सेमीनरी हिल्स येथील सार्करामा गार्डन येथे झाडा सभोवती ओटा तयार करणे. ओटा क्र.७	-	रु.०.२४
९		सेमीनरी हिल्स येथील सार्करामा गार्डन येथे झाडा सभोवती ओटा तयार करणे. ओटा क्र.८	-	रु.०.२४
१०		सेमीनरी हिल्स येथील सार्करामा गार्डन येथे झाडा सभोवती ओटा तयार करणे. ओटा क्र.९	-	रु.०.२४
११		जपानी गार्डन येथे प्रसाधन गृहाचे बांधकाम	-	रु.३.०८
१२		पॅगोडे बांधणे	१ नग	रु.८.७३
		एकूण		रु.२९.६३

९) काटोल वनपरिक्षेत्रात चिंतामुनेश्वर (पारडसिंगा) जि.नागपूर.

(रक्कम रु. लाखात)

अ.क्र.	कार्यान्वीत यंत्रणा	वन क्षेत्राचे नाव	कामाचा तपशिल	परिणाम	अंदाज पत्रकीय रक्कम
१	मुख्य वन संरक्षक (प्रा) नागपूर	नागपूर	Otta	१०	रु.२.६२
२			Pipe Line for Water Supply	१	रु.०.५०
३			SMC Works- Gabian Bandhare-I	१	रु.०.५६
४			SMC Works- Gabian Bandhare-II	१	रु.०.५६
५			SMC Works- Gabian Bandhare-III	१	रु.०.५३
६			SMC Works- Gabian	१	रु.०.५४

			Bandhare-IV		
७			SMC Works- Gabian Bandhare- V	१	रु.०.५१
			एकूण		रु.५.८२